

Doplňující tisková informace

Spolupráce lékárníka a lékaře je víc než jen "jeden předepíše, druhý vydá"

Praha 3. června 2021

Adherence

Role lékárníka je podpořit u pacienta pochopení významu užívání léku pro jeho zdraví. Pacient dostává od farmaceuta nejen informaci, kterou mu sdělil před několika hodinami nebo dny lékař, ale i další podrobnosti k aktuální léčbě. Vše si tak i lépe zapamatuje a posílí se jeho motivace k užívání předepsané léčby.

Jak ukázal reprezentativní průzkum¹ SC&C pro ČLnK z roku 2019, rady lékárníků dodržují pacienti až v 98 %. Jedná se například o doporučení týkající se času užívání léku, délky užívání, kombinace léčivých přípravků s jídlem či nevhodnosti užívání léků s alkoholem. Průzkum rovněž potvrdil, že pacienti většinou dostávají v lékárně také dodatečné informace, které jim lékař nemohl sdělit, například v souvislosti s dalšími užívanými léky, nebo samoléčbou, případně s režimovými opatřeními nebo stravou.

Řešení lékových chyb

99 % lékárníků odhaluje alespoň jednu lékovou chybu měsíčně. Více než 2/3 lékárníků odhalí při osobním výdeji lékovou chybu alespoň 1x týdně a přes 20 % dotazovaných lékárníků jí zabrání dokonce každý den. Někdy jde o špatný způsob užívání pacientem, někdy o špatnou kombinaci léků, někdy o uklepnutí lékaře např. o řádek. Lékárníci v mnoha případech hledají řešení lékové chyby společně s lékařem. Komunikace mezi oběma zdravotníky je běžná a je ve prospěch pacienta a jeho zdraví. Zároveň jejich součinnost šetří také prostředky z veřejného zdravotního pojištění.

Příprava individuálních léčivých přípravků

Vedle výdeje hromadně vyráběných léků připravují ve svých laboratořích lékárníci také léčivé přípravky "šité na míru jednotlivým pacientům" - masti, tobolky, roztoky, čípky a mnoho dalších. Na specializovaných odděleních některých lékáren farmaceuti připravují také zvláště náročné lékové formy: enterální výživu, parenterální roztoky, radiofarmaka, chemoterapeutika a další.

Motivace pacienta k návštěvě lékaře

Lékařny jsou v mnoha případech místem, kde pacientovi pomohou odborně zhodnotit jeho zdravotní stav. Vzhledem k tomu, že je lidé navštěvují asi 5x častěji než jiná zdravotnická zařízení, mohou lékárníci pacienta po rozhovoru s ním motivovat k návštěvě lékaře, pokud není samoléčba dostačující nebo vhodná.

Výdej léků do ordinací a nemocničních oddělení

Lékárníci/lékařny vydávají léčivé přípravky a zdravotnické prostředky nejen pacientům, ale i lékařům do ordinací a na nemocniční oddělení. Připravují pro ně také individuální přípravky, které lékaři používají při vyšetření nebo k ošetření pacientů.

¹ Zdroj: Reprezentativní výzkum SC&C realizovaný v dubnu 2019. Celkem 1 008 respondentů ve věku 18–79 let, celá ČR.

Často se jedná o injekce, dezinfekční přípravky, obvazový materiál, individuální přípravky nebo zvláště náročné lékové formy.

Vzájemné komunikace, vzdělávání a konzultace

Obě profese jsou velmi spjaté. Již náplně studentů obou oborů na univerzitách se vzájemně prolínají, u každého oboru s důrazem na jinou část péče o zdraví. Společnou plochou je především farmakoterapie, kde vzdělání lékaře je orientováno více na diagnostiku a nastavení léčby, vzdělání lékárníka více na individuální zhodnocení léčby u konkrétního pacienta v souvislostech a předcházení možných lékových chyb. Lékaři a lékárníci se vzájemně vzdělávají, neboť léčiva a léčba jednotlivých onemocnění se neustále vyvíjí a pokrok se promítá i do každodenní praxe lékařů a lékárníků. Ti se o své poznatky vzájemně dělí. Velmi často je nutná vzájemná komunikace i s ohledem k výpadkům léků a jejich řešení tak, aby byla zachována kontinuita léčby pacienta, její kvalita a bezpečnost.

Ředění vakcín

Lékárníci v očkovacích centrech úzce spolupracují s lékaři a zdravotními sestrami. Aktivně se tak podílí na procesu očkování a jeho zefektivnění. Farmaceuti i studenti farmaceutických fakult ředí koncentrovaný roztok vakcín od výrobce na požadovaný objem a připravují jednotlivé dávky. Lékaři v očkovacích centrech pacienta vyšetří a následně očkují. Oba zdravotníci poskytují pacientům konzultace před i po očkování.

Česká lékárnická komora je samosprávná nepolitická stavovská organizace sdružující lékárníky. Byla zřízena zákonem ČNR č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře. Její ustavující sjezd se uskutečnil 28. - 29. září 1991.

Česká lékárnická komora dbá, aby její členové vykonávali své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákony a řády komory. Zaručuje odbornost svých členů a potvrzuje splnění podmínek k výkonu lékárnického povolání. Posuzuje a hájí práva a profesní zájmy svých členů, stejně tak chrání jejich profesní čest.

Pro další informace:

Mgr. Aleš Krebs, Ph.D., prezident ČLnK:

+420 603 796 826, krebs@lekarnici.cz

PharmDr. Martin Kopecký, Ph.D., viceprezident ČLnK:

+420 604 344 754, kopeccky@lekarnici.cz

Mgr. Michaela Bažantová, tisková mluvčí ČLnK:

+420 776 365 213, bazantova@lekarnici.cz

